

Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı

Haftalık İnfluenza (Grip) Sürveyans Raporu

Şubat 2017

7. Hafta (13 – 19 Şubat 2017)

ÖZET

Ülkemizde 2017 yılı 7. hafta itibarıyle yapılan Sentinel Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) sürveyans numunelerindeki influenza pozitifliği bir önceki haftaya göre düşüş göstererek % 32,7 olarak saptanmıştır. Çalışılan 110 sentinel numunenin 8’inde, İnfluenza A (H3N2), 27’sinde İnfluenza B virüsü ve 1’inde İnfluenza A virüsü tespit edilmiştir.

Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) sürveyans numunelerindeki İnfluenza pozitiflik yüzdesi artış göstererek % 11,1 olarak saptanmıştır. Çalışılan 72 sentinel numuneden 4’ünde İnfluenza A (H3N2), 4’ünde İnfluenza B tespit edilmiştir, ayrıca diğer solunum yolu virüsleri arasında en fazla saptanan virüs RSV olmuştur.

Avrupa’da, 2016-2017 influenza sezonunun 6. haftasında influenza aktivitesi yüksek olarak kaldı. 43 ülkenin 24’ünde orta ile yüksek düzeyde yoğunluk ve 22’sinde yaygın influenza aktivitesi bildirilmiştir. Sentinel örneklerde virüs saptanma oranı % 45’den % 42’ye düşmüştür. Dolaşımda en fazla gözlenen virüs İnfluenza A (%92) virüsü olmuştur ve tiplendirilebilenlerin %93’ü İnfluenza A H3N2’dir. Yeni hastaneye yatırılmış laboratuvar confirmé influenza vaka sayısının özellikle de 65

yaş ve üzeri kişilerde azalmaya devam ettiği bildirilmiştir.

Kuzey Amerika'da influenza aktivitesi artmaya devam etmektedir ve dolaşımda gözlenen baskın virüs İnfluenza A (H3N2)'dır. Kanada ve Meksika'da ise influenza aktivitesi azalmıştır.

Avrupa'da influenza aktivitesi yüksek kalmış ve bazı ülkelerde pik yapmıştır. En belirgin alt tip influenza A (H3N2) virüsüdür. 65 yaş üzeri kişilerde şiddetli hastalık sıklıkla influenza enfeksiyonu ile ilişkiliydi.

Doğu Asya'da baskın virüs İnfluenza A (H3N2) ile yüksek influenza aktivitesi devam etmektedir.

Batı Asya'da Ermenistan, Gürcistan, İsrail ve Irak'ta influenza ve ILI aktivitesi azalmıştır. İnfluenza A (H3N2) virüsü influenza B virüsünü takiben en sık belirlenen virüs olmuştur.

Kuzey Asya'da influenza aktivitesi çoğu ülkede düşük kalmıştır. Baskın virüs İnfluenza A (H3N2) olup, İnfluenza A (H1N1) ve İnfluenza B düşük seviyede seyretmiştir.

İnfluenza A (H3N2) ve İnfluenza B virüslerinin baskın olduğu Güneydoğu Asya'da influenza aktivitesi düşük kalmıştır.

Kuzey Afrika'da, Cezayir ve Fas'ta influenza A (H3N2) ve influenza B virüs tespiti ile influenza aktivitesi devam etmektedir.

Batı Afrika, Ghana'da dolaşımındaki İnfluenza B virüsü baskın virüs olmaya devam etmiştir.

Karayıp ülkelerinde ve Orta Amerika'da influenza ve diğer solunum yolu virüsleri düşük düzeyde saptanmaya devam etmiştir. Ancak Porto Riko'da ILI ve Kosta Rica'da influenza aktivitesinde artış bildirilmiştir.

Tropikal Güney Amerika'da, influenza ve diğer solunum yolu virüsleri aktivitesi düşük kalmaya devam etmiştir.

İliman Güney Amerika'da birçok ülkede influenza ve RSV aktivitesi düşük kalmıştır. Parguay'da ILI aktivitesi beklenen seviyenin üzerine çıkmıştır, ancak grip aktivitesi bildirilmemiştir.

Güney yarımkürenin iliman bölgesinde influenza aktivitesi mevsimsel düzeyde kalmıştır.

DSÖ GISRS (Global Influenza Surveillance and Response System) laboratuvarlarında 9 Ocak – 22 Ocak 2016 tarihleri arasında 159 276'dan fazla numune değerlendirilmiştir. İnfluenza virüsü, 40 259 numunede tespit edilmiş olup, numunelerin % 95,1'inde İnfluenza A, % 4,1'inde İnfluenza B saptanmıştır. İnfluenza A tespit edilenlerin % 1,8'i İnfluenza

A (H1N1), % 98,2'si ise İnfluenza A(H3N2) alt tipidir. İnfluenza B tespit edilenlerin % 60,4'ü B/Yamagata soyundan, % 39,6'sı ise B/Victoria soyundan olduğu bildirilmiştir.

HAFTALIK İNFLUENZA (GRİP) SÜRVEYANS RAPORU

Sentinel İnfluenza Sürveyansı:

Neden Yapılıyor?

Mevsimsel Grip ülkemizde ve dünyada her yıl milyonlarca insanı etkilemeye, genel olarak bilindiğinden çok daha fazla sayıda hastane yatışlarına ve ölümlere neden olmaktadır. Ülkemizde grip hastalığını izlemek, sezon başlangıcını ve bitişini saptamak, olası salgınları önceden fark etmek, grip virüsünün alt tiplerini tespit etmek, ağır/siddetli influenza vakalarını değerlendirmek, influenza nedeniyle hastaneye yatan ağır vakaların risk faktörlerini takip etmek ve değerlendirmek, hastalığın şiddeti ve mortalite açısından yüksek risk gruplarını saptamak, izlemek ve virüs suşları ile olan ilişkisini değerlendirmek, virüs suşları ile hastalık şiddeti arasındaki ilişkiyi belirlemek ve elde edilen bilgilerle ülkemizi dünya genelindeki bilgiler ile birlikte değerlendirmek ve sonuç olarak vatandaşlarımızı gripten korumak amaçları ile Sağlık Bakanlığımız bünyesinde yürütülen çalışmaya “Sentinel İnfluenza Sürveyansı” denir. Haftalık İnfluenza Sürveyans Raporu, bu sürveyansın haftalık sonuçları ile birlikte ülkemiz ve dünyadaki son durumu özetleyen bir rapordur.

Nasıl Yapılıyor?

Gribin takibi dünya genelindeki ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de bölgesel olarak yapılmakta ve bu sayede grip yakından ve güvenli olarak izlenmektedir. İnfluenza hastalığının takibine yönelik sentinel sürüyans çalışması; aile hekimlerine ayaktan başvuran hastalar üzerinden “İnfluenza (Grip) Benzeri Hastalık” sürüyansı olarak, hastaneye yatan hastalar üzinden “Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı” olarak değerlendirilmektedir.

İnfluenza (Grip) Benzeri Hastalık sürüyansı kapsamında ülkemizin farklı bölgelerinden seçilmiş 17 ilimizde çalışan toplam 180 Aile hekimimiz görev almaktadır. Aile hekimleri her hafta kendilerine başvuran kişiler içerisinde “Grip Benzeri Hastalık” geçiren hasta sayılarını ve bu hastaların en az birinden aldığı numuneleri değerlendirmek üzere göndermektedir.

SARI sürüyansı kapsamında ise ülkemizin farklı bölgelerinden seçilmiş 5 ilde seçilmiş hastaneler görev almaktadır. Hekimler hastanede yatan ve SARI vaka tanımına uyan tüm hastalardan aldığı numuneleri ve hastaneye yatan hasta sayılarını değerlendirilmek üzere göndermektedir.

Numuneler Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Viroloji Laboratuvarı, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Viroloji Laboratuvarı, Samsun Halk Sağlığı Laboratuvarı, Erzurum Halk Sağlığı Laboratuvarı, Adana Halk Sağlığı Laboratuvarı, İzmir Halk Sağlığı Laboratuvarı ve İstanbul Halk Sağlığı Laboratuvarı’nda çalışılmaktadır.

Aile hekimleri tarafından bildirilen “Grip Benzeri Hastalık” ve belirlenmiş hastanelerden bildirilen “Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları” sayıları ile her hafta salı günü akşamı itibariyle laboratuvarlardan alınan numune sonuçları ile birlikte

değerlendirilmekte ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı tarafından analizi yapılmaktadır. Analiz sonuçları ile bu raporda yer alan tablolar, grafikler ve değerlendirmeler yayınlanmaktadır.

Tablo ve Grafiklerin Açıklamaları:

Tablo-1: Bu tabloda, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında raporda yer alan hafta içerisinde çalışılan numunelerin sonuçlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo-2: Bu tabloda, 40. haftadan (03 Ekim 2016 tarihinden) itibaren raporda yer alan hafta da dahil olmak üzere tüm sezonun Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyans toplam sonuçları yer almaktadır.

Tablo 3: Bu tabloda, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında, raporda yer alan hafta içerisinde çalışılan numunelerin sonuçlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo 4: Bu tabloda, 40. haftadan (03 Ekim 2016 tarihinden) itibaren raporda yer alan hafta da dahil olmak üzere tüm sezonun Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı toplam sonuçları yer almaktadır.

Grafik-1: Bu grafikte, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) numune sayısı ve poliklinik başvuruları içerisinde Grip Benzeri Hastalık yüzdesi yer almaktadır. Her hafta tespit edilen Grip Benzeri Hastalık sayısının, o haftaki sentinel sürveyans kapsamında saptanan poliklinik sayısına oranı esas alınmaktadır.

Grafik-2: Bu grafikte ise, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza virüslerinin, alt tiplerine göre sayıları ve çalışılan tüm numuneler içerisindeki İnfluenza pozitiflik yüzdeleri yer almaktadır.

Grafik-3: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) numune sayısı ve hastaneye yatan hastalar içinde Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları yüzdesi yer almaktadır. Her hafta tespit edilen Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları sayısının, o haftaki sentinel sürveyans kapsamında hastaneye yatan hasta sayısına oranı esas alınmaktadır.

Grafik-4: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza virüslerinin, alt tiplerine göre sayıları ve çalışılan tüm numuneler içerisindeki İnfluenza pozitiflik yüzdeleri yer almaktadır.

Grafik –5: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen Diğer Solunum Yolu Virüsleri alt tipleri sayısı ve dağılımı yer almaktadır.

Not: Sütunlarda laboratuvarlara ait sonuçlar ayrı ayrı ve Türkiye toplamı yer alırken, satırlarda tespit edilen virus tipleri yer almaktadır.

TABLO-1
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANSI (7. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		İZMİR H.S.L		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	28		2		37		17		15		7		5		111	
Çalışılan Numune	28		2		36		17		15		7		5		110	
Toplam Pozitiflik*	7	25.0	0	0.0	10	27.8	10	58.8	6	40.0	0	0.0	3	60.0	36	32.7
İnf A	0		0		1		0		0		0		0		0	1
İnf A H1N1	0		0		0		0		0		0		0		0	0
İnf A/H3	2		0		0		1		4		0		1		1	8
İnf B	5		0		9		9		2		0		2		2	27
TOPLAM	7		0		10		10		6		0		3		36	

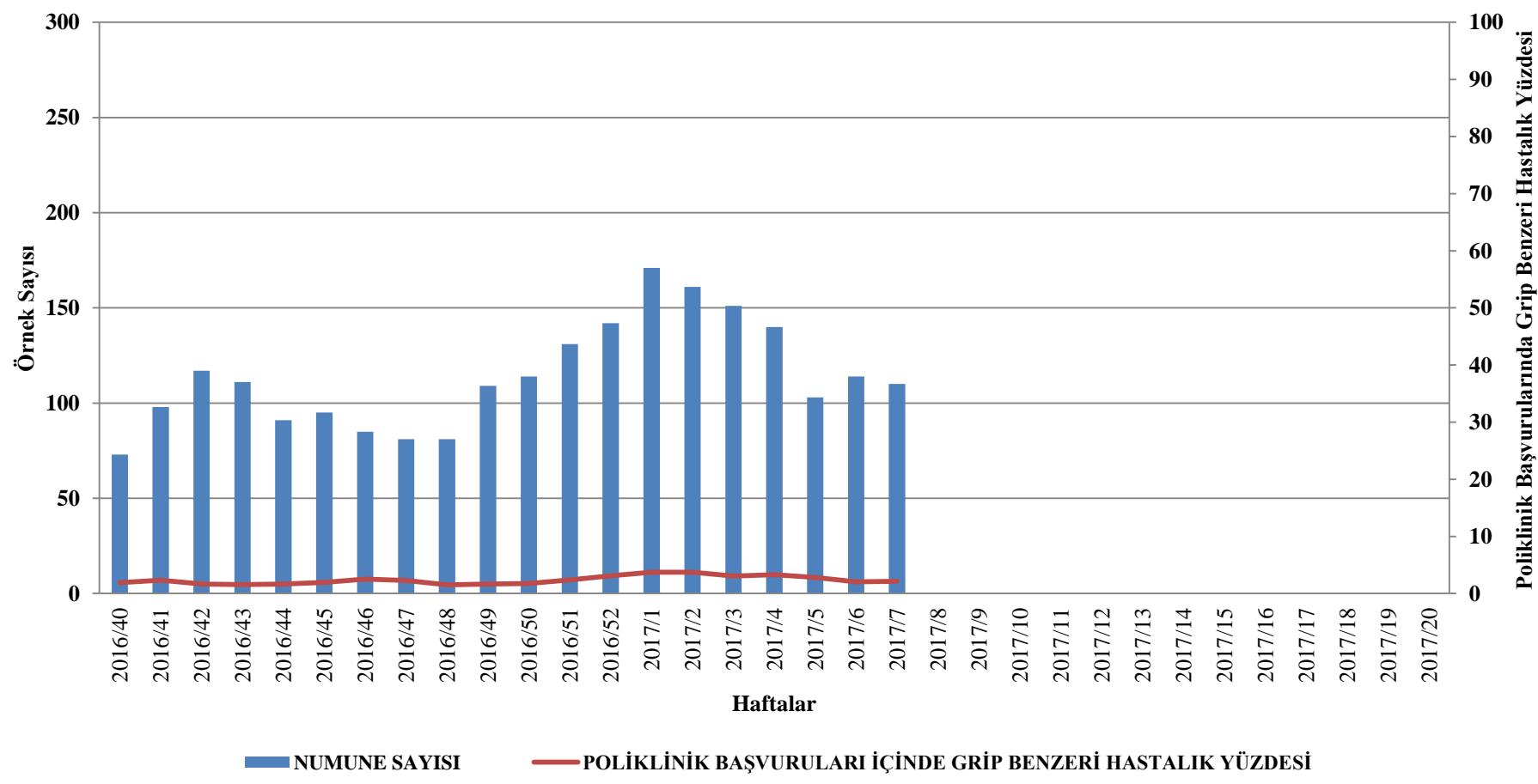
Toplam pozitiflik laboratuvara incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

TABLO-2
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANSI (40 - 7. Hafta)

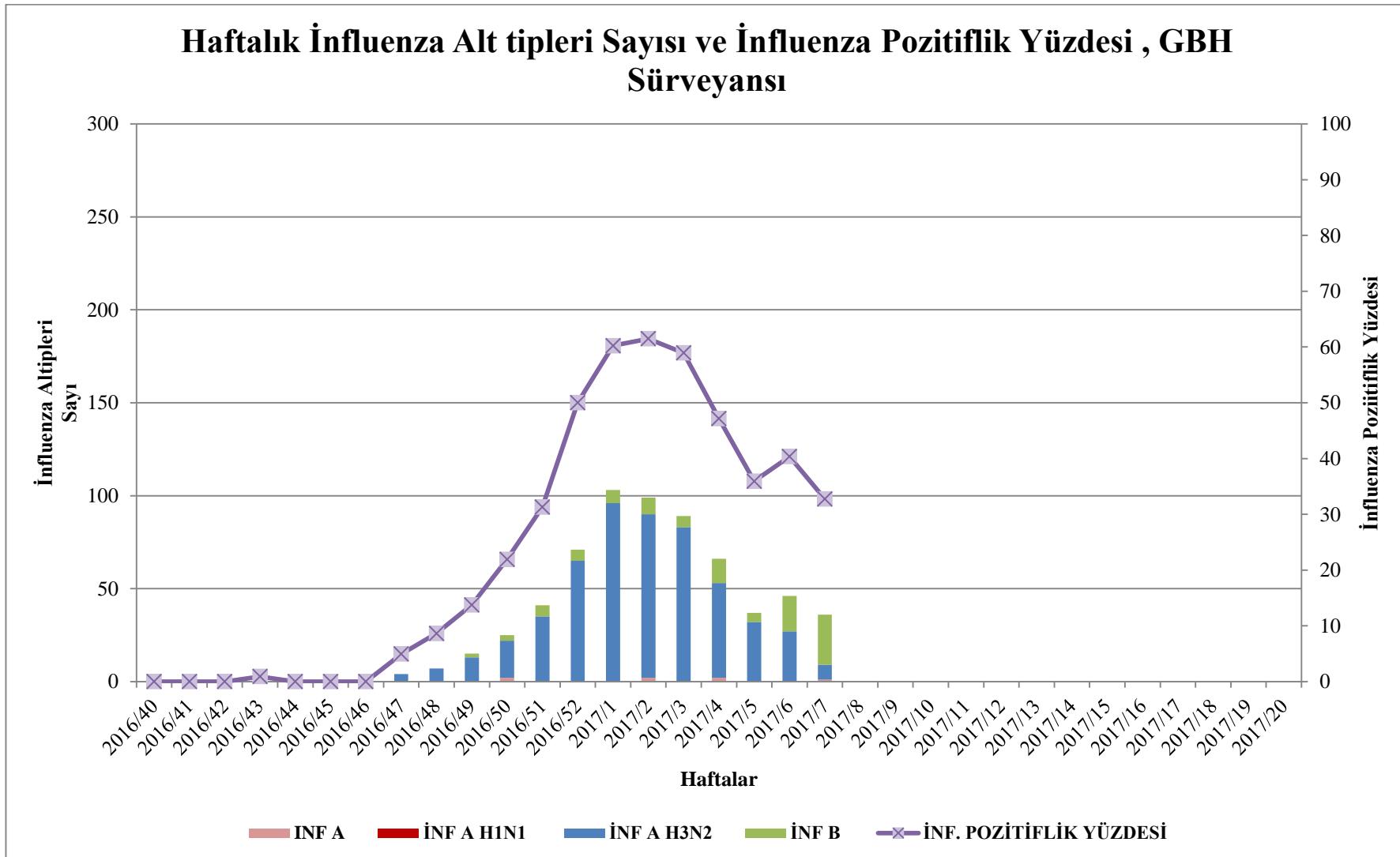
	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		İZMİR H.S.L		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	532		63		734		323		346		223		88		2309	
Çalışılan Numune	532		63		730		323		346		223		88		2305	
Toplam Pozitiflik*	135	25.4	32	50.8	204	27.9	92	28.5	91	26.3	50	22.4	43	48.9	647	28.1
İnf A	0		0		1		0		0		0		2		3	
İnf A H1N1	0		0		0		0		0		0		0		0	
İnf A/H3	107		32		174		60		85		47		36		541	
İnf B	28		0		29		32		6		3		5		103	
TOPLAM	135		32		204		92		91		50		43		647	

*Toplam pozitiflik laboratuvara incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

Haftalık İfluenza Benzeri Hastalık Numune Sayısı ve Poliklinik Başvurularında Grip Benzeri Hastalık Yüzdesi

Grafik-1: Ülkemizde Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) numune sayısı ve poliklinik başvuruları içerisinde Grip Benzeri Hastalık yüzdesi.

Grafik-2: Ülkemizde Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza alt tipleri sayısı ve İnfluenza pozitiflik yüzdesi.

TABLO-3
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL SARI SÜRVEYANSI (7. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	22		4		11		3		26		6		72	
Çalışılan Numune	22		4		11		3		26		6		72	
Toplam Pozitiflik*	1	4.5	0	0.0	1	9.1	2	0.0	3	11.5	1	16.7	8	11.1
İnf A	0		0		0		0		0		0		0	0
İnf A H1N1	0		0		0		0		0		0		0	0
İnf A/H3	1		0		0		0		0		2		1	4
İnf B	0		0		1		2		1		0		0	4
Adenovirus	0		0		0		0		0		0		0	0
Birden fazla etken	0		0		0		0		0		1		0	1
Coronavirüs	0		0		1		1		0		0		0	2
Enterovirüs	0		0		0		0		0		0		0	0
Hum.Metapneumovirüs	0		0		0		0		0		2		0	2
Human Bocavirüs	0		0		0		0		0		1		1	2
Parechovirüs	0		0		0		0		0		0		0	0
Parainfluenza	0		0		2		0		1		1		4	
Rhinovirüs	3		0		2		0		0		0		0	5
RSV	5		2		6		0		1		0		14	
Diger	0		0		0		0		0		0		0	0
TOPLAM	9		2		12		3		9		3		38	

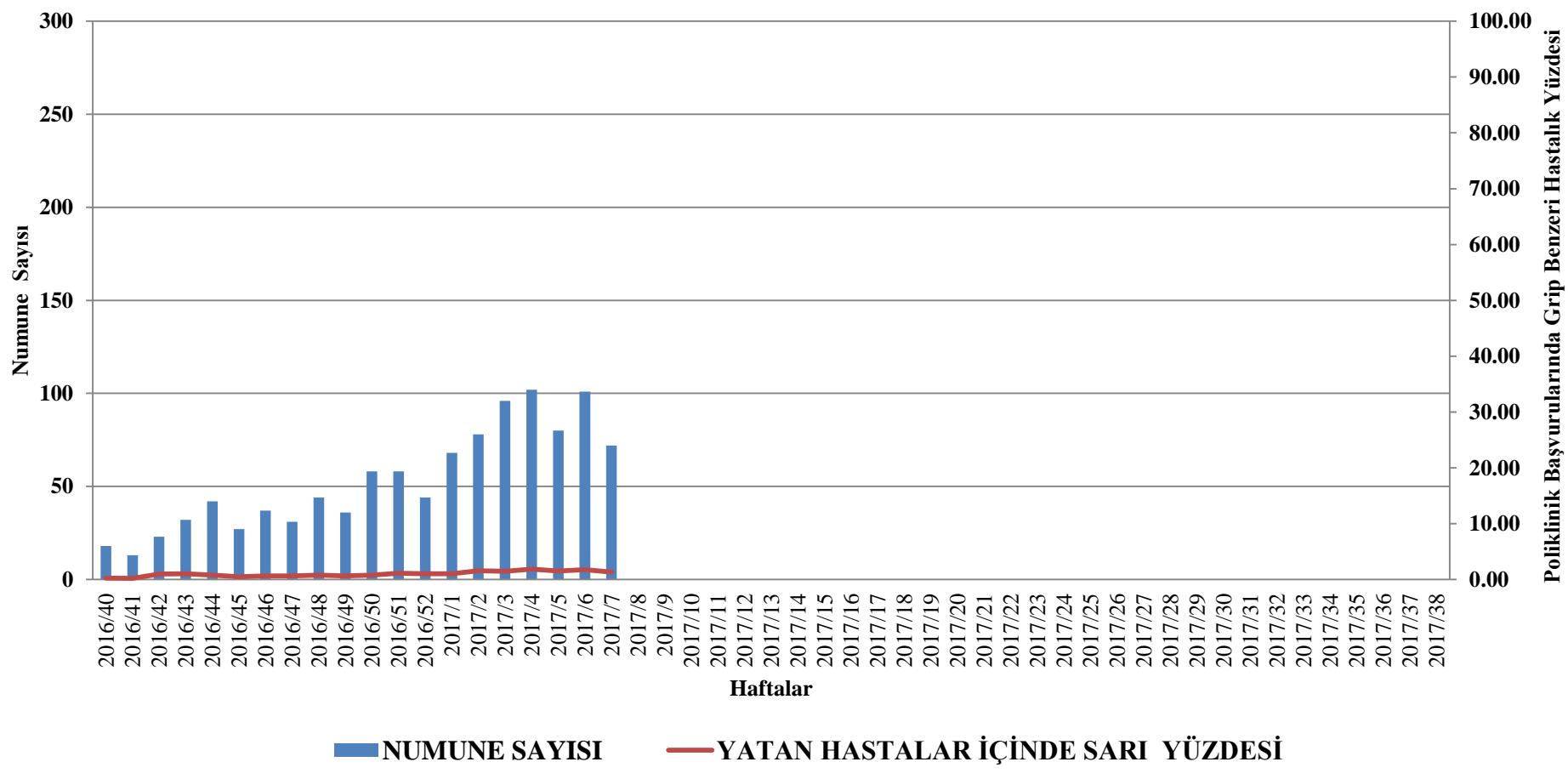
*Toplam pozitiflik laboratuvara incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

TABLO-4
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL SARI SÜRVEYANSI (40 - 7.Hafta)

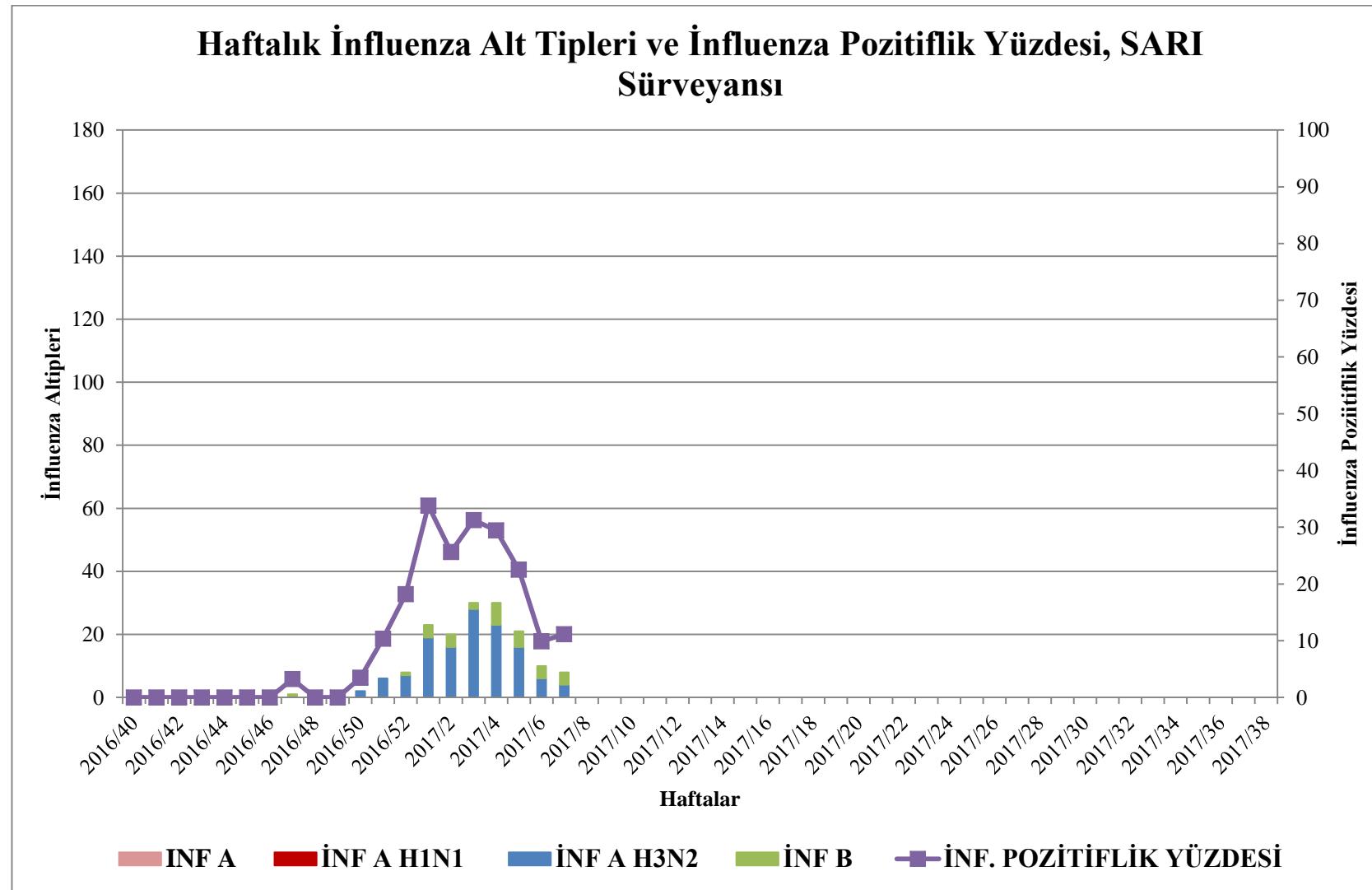
	T.H.S.K. VIROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	357		78		208		59		312		53		1067	
Çalışılan Numune	357		78		207		59		312		53		1066	
Toplam Pozitiflik*	33	9.2	15	19.2	21	10.1	12	20.3	60	19.2	17	32.1	158	14.8
İnf A	0		0		0		0		0		0		0	0
İnf A H1N1	0		0		0		0		0		0		0	0
İnf A/H3	24		14		18		9		48		16		129	
İnf B	9		1		3		3		12		1		29	
Adenovirus	5		0		0		1		5		0		11	
Birden fazla etken	29		4		18		3		15		0		69	
Coronavirüs	11		3		3		7		9		2		35	
Enterovirüs	1		0		0		0		3		0		4	
Hum.Metapneumovirüs	6		4		17		0		11		2		40	
Human Bocavirüs	5		1		3		0		2		1		12	
Parechovirüs	0		0		1		0		0		0		1	
Parainfluenza	18		0		17		5		4		3		47	
Rhinovirüs	37		3		28		2		17		1		88	
RSV	59		10		50		2		13		0		134	
Diger	0		1		0		0		1		0		2	
TOPLAM	204		41		158		32		140		26		601	

*Toplam pozitiflik laboratuvara incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

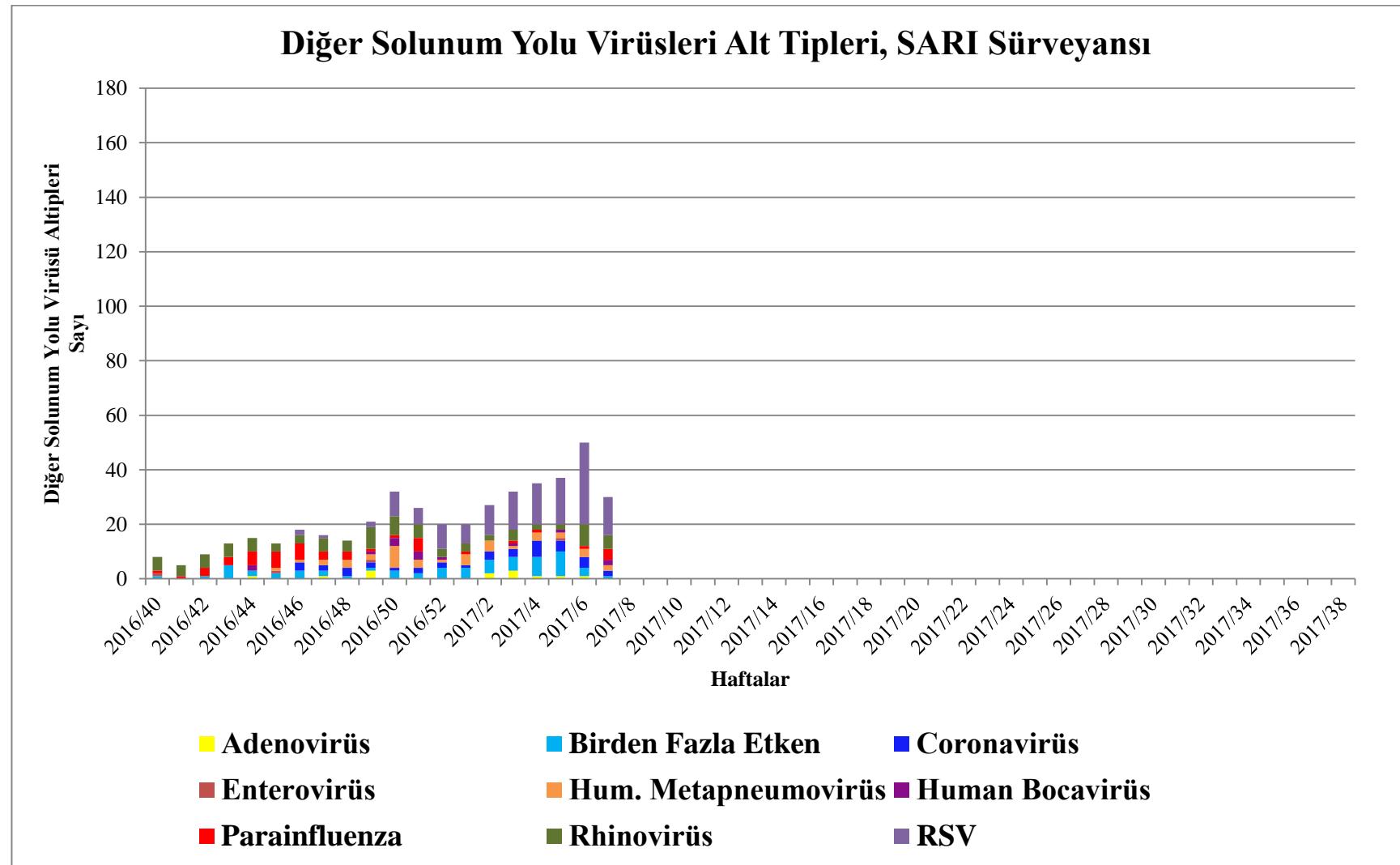
Haftalık Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Numune Sayısı ve Yatan Hastalar İçinde SARI Yüzdesi

Grafik-3: Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) numune sayısı ve yatan hastalar içinde SARI yüzdesi.

Grafik – 4: Ülkemizde Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza alt tipleri sayısı ve İnfluenza pozitiflik yüzdesi.

Grafik – 5: Ülkemizde Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen diğer solunum yolu virüsleri alt tipleri sayısı ve dağılımı

GRİBE KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER

1- Kişisel Korunma Önlemleri

- Hasta kişiler ile yakın temastan kaçınmalıdır.
- Grip benzeri bir hastalık geçirildiğinde evde istirahat etmelidir.
- Hastayken, hastalığı bulaştırmamak için mümkün olduğunda diğer insanlarla temas sınırlandırılmalıdır.
- Aksırma ve öksürme esnasında burun ve ağız kağıt mendille kapatılmalı ve kullanılan kağıt mendil çöp kutusuna atılmalıdır.
- Sabun ve su ile eller sık sık yıkanmalıdır.
- Bulaşma yollarından olan ağız, burun ve gözlere kirli ellerle temas etmekten kaçınmalıdır.
- Yüzeyler sık sık temizlenmelidir.

2- Grip Aşısı

Grip nedeniyle ciddi hastalık riski taşıyan belirli gruplar mevcuttur ve bu gruplar için korunma büyük önem taşır. Bu sebeple, 65 yaş ve üzerindeki kişiler ile yaşlı bakımevi ve huzurevinde kalan kişilerin bu durumlarını belgelendirmeleri halinde sağlık raporu aranmaksızın; astım dahil kronik akciğer ve kalp-damar sistemi hastalığı olan erişkin ve çocuklar, şeker hastalığı dahil herhangi bir kronik metabolik hastalığı, kronik böbrek yetmezliği, kan hastalığı veya bağılıklık sistemi baskılanmış olan erişkin ve çocuklar ile 6 ay- 18 yaş arasında olup uzun süreli aspirin tedavisi alan çocuk ve gençlerin hastalıklarını belirten sağlık raporuna dayanılarak, hekim tarafından reçete edildiğinde, yılda bir defaya mahsus olmak üzere grip aşısı bedelleri, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında karşılanmaktadır. Bu kişiler hekime başvurarak reçete ile eczanelerden aşlarını alabilirler.

Diger önemli bir risk grubu da sağlık çalışanlarıdır. Sağlık çalışanları, hem kendileri birçok hastaya karşılaşlıklarını için risk altındadırlar, hem de kendileri hasta olduklarında başka insanlara hastalık bulaştırma riski taşırlar. Sağlık çalışanları için her yıl grip aşısı temin edilmekte ve ücretsiz uygulanması yapılmaktadır.

Bazı kişiler için ise grip aşısı uygulanması tıbbi açıdan sakincalı olacağı için yasaktır. Bunlar yumurta alerjisi olanlar (yumurta yediğinde ciddi allerjik reaksiyon geçirenler), geçmişte grip aşısı uygulanmasıyla ciddi alerjik reaksiyon gelişmiş olanlar ve 6 aydan küçük bebeklerdir. Orta dereceli ya da ciddi ateşli bir hastalık geçirmekte olan kişilerin geçirdiği hastalığın belirtileri azaldıktan sonra aşılanmaları daha uygun olacaktır.

Yukarıda sayılan risk gruplarındaysanız grip geçirdiğinizde hekime müracaat ediniz. Ayrıca, grip geçirdiğinizde belirtileriniz ağırlaşırsa (nefes darlığı, göğüs ağrısı, bilinc bulanıklığı, yüksek ateş, öksürük gibi belirtilerin ortaya çıkması) bir hekime başvurun ve tavsiyelerine göre gerekli ilaçları kullanın. Antibiyotikler gribe tedavi etmezler, bu nedenle hekim tavsiyesi dışında antibiyotik kullanmayın.